

5. KRIMINALITA CIZINCŮ

Od roku 2010 platí nový trestní zákon č. 40/2009 Sb. a současně zůstává v platnosti zákon č. 140/1961 Sb. Údaje od roku 2010 jsou v tabulkách sečteny za odsouzené osoby podle starého i nového trestního zákona.

Tabulky 5-1. a 5-3. jsou počítány na osoby, kdy každá osoba se v daném přehledu vyskytuje pouze jednou. Tabulka 5-2. je počítána podle paragrafů, kdy jedna osoba mohla být v daném roce odsouzena za více trestných činů a v tomto případě je započítána vícekrát. Z tohoto důvodu nelze srovnávat součet odsouzených osob celkem a součet odsouzených osob podle paragrafů. V tabulce 5-2. jsou vykázány pouze osoby odsouzené podle nového trestního zákona č. 40/2009 Sb. Osoby odsouzené dle zákona č. 140/1961 Sb. vykázány nejsou, protože podle tohoto předpisu bylo v roce 2020 odsouzeno minimální množství lidí.

Počty stíhaných a obžalovaných osob, osob vyřízených ve zkráceném přípravném řízení a osob, na které byl podán návrh na potrestání, jsou zpracovány ze statistických listů trestních, které vyplňují okresní, krajská a vrchní státní zastupitelství. Statistický list trestní se vyplňuje ke každé známé osobě zapsané v rejstříku pro dozor v trestním řízení a dozor ve zkráceném přípravném řízení. U podmíněně zastaveného řízení se statistický list trestní vyplňuje až po právní moci rozhodnutí podle § 308 trestního řádu. V případech, kdy došlo k řízení ve věci, v níž nebyl zjištěn pachatel (podezřelý), se statistický list nevyplňuje. Statistický list se vyplňuje podle obsahu spisového materiálu shodným způsobem na všechny osoby bez ohledu na způsob vyřízení věci.

Počty odsouzených osob jsou zpracovány ze statistických listů trestních, které vyplňují okresní a krajské soudy, a jsou uvedeny zvlášť podle starého i nového trestního zákona. Statistický list trestní se vyhotovuje ihned po právní moci rozhodnutí ve věci, a to o každé osobě samostatně. U podmíněně zastaveného řízení se statistický list trestní vyplňuje až po pravomocném rozhodnutí soudu podle § 308 trestního řádu. Je-li odsouzený uznán vinným ze spáchání více trestných činů, uvádí se v těchto přehledech označení nejzávažnějšího z nich.

Údaje o vězněných osobách (ve výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody a výkonu zabezpečovací detence) jsou získány z Centrální evidence vězněných osob Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky.

V souvislosti s legislativními změnami, kdy s účinností od 1. října 2017 se zákonem č. 58/2017 Sb., změnil zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a další související zákony, ve znění pozdějších předpisů, nastala změna v zařazování odsouzených do typů věznice soudem. Od tohoto dne trestní zákoník rozlišuje namísto čtyř typů věznic (s dohledem, s dozorem, s ostrahou a se zvýšenou ostrahou) již jen dva typy věznic podle způsobu vnějšího střežení, zajištění bezpečnosti a režimu výkonu trestu odnětí svobody, a to na věznice s ostrahou a věznice se zvýšenou ostrahou. Věznice s ostrahou jsou nově vnitřně diferencovány na oddělení s nízkým, středním a s vysokým stupněm zabezpečení. O umístění odsouzeného do jednotlivých oddělení věznice s ostrahou nově rozhoduje sama Vězeňská služba na základě celé řady kritérií včetně tzv. penologické recidivy odsouzeného. Tyto změny se promítly v tabulce 5-7.

Stíháno – počet osob, kterým bylo sděleno obvinění podle § 160 trestního řádu (doručeno, vyhlášeno) ve sledovaném roce.

Obžalováno – počet osob, na které byla ve sledovaném roce u soudu podána obžaloba podle § 176 trestního řádu.

Zkrácené řízení – počet osob, u kterých bylo ve sledovaném roce ukončeno zkrácené přípravné řízení dle § 179a trestního řádu.

Návrh na potrestání – počet osob, na které byl soudu podán návrh na potrestání dle § 179c trestního řádu.

Odsouzená osoba – osoba, proti které byl vydán soudem odsuzující rozsudek a nabyl právní moci.

Pozn.: Údaje jsou čerpány ze statistických listů doručených Ministerstvem spravedlnosti ve sledovaném roce.

Trest vyhoštění

z území České republiky uložený soudem pachateli, který není občanem České republiky (§ 80 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákon):

- jako trest samostatný;
- nebo i vedle jiného trestu.

Na základě pravomocného rozhodnutí soudu o uloženém trestu vyhoštění Ředitelství služby cizinecké policie označí cizince za nežádoucí osobu a zařadí jej do evidence nežádoucích osob (§ 154 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Evidence nežádoucích osob je součástí cizineckého informačního systému, který je zdrojem pro statistické údaje uvedené v kapitole 7, části 7-5. a 7-6. Vývoj počtu vyhoštění z ČR a Vyhoštění z ČR podle vybraných státních občanství.